

Tsijaag

Jesus hã h'yy ka'eeh do hã Tsijaag, Jesus wak'ããn ma erih do hahỹỹh

¹ Tsijaag ỹ ti hỹỹh, P'op Hagä Doo, Jesus Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do sa karom. 12 hedoo do Isaraéw taah panaa mahang Jesus hã h'yy ka'eeh do jé pad'yyt hẽ ketyn hõm do ỹ edëng.

Ji hã kametyy do ky n'aa hahỹỹh

² Wakãn haa, * taw'ãäts hẽ baad bë tsebee hajõng hedoo pé ji hã kametyy do bë wë tana bä.

³ Baad P'op Hagä Do hã ji h'yy ka'eeh do kametyy doo, ji h'yy kahejóh had'yyt hẽ tan'oo bä. Ta ti bë bahapäh do hyb n'aa “taw'ãäts hẽ baad bë tsebee kametyy do hã” ỹ wén näng.

⁴ Taw'ãäts hẽ bë h'yy kahejóh had'yyt hẽ baad tabahado däk hyb n'aa bë h'yyb tym, sahõnh hẽ ji hã P'op Hagä Do karën do tabanäng hyb n'aa bë h'yyb tym gó, bë wë tabadoo mahãnh.

⁵ Ti hadoo né hẽ, P'op Hagä Do karën do bë see nahapëe bä, taw'ãäts hẽ tabetsëe P'op Hagä Do hã. Tii bä P'op Hagä Do banoo ta hã tah'yy ganäng hyb n'aa. Baad P'op Hagä Do banoo ji hã kä. Tak'ëp P'op Hagä Do betsëeh sahõnh hẽ sa hã. Dooj ji tahajëew bä ji ky n'aa ets'ëe bä.

⁶ Taw'ãäts hẽ hetsëe doo, h'yy ka'eeh doo me taky n'aa etsëe. Taw'ãäts hẽ dooh taky sëew bä

---

* **1:2** *Wakãn haa* Tsijaag wén erii wät, ta nemuun Jesus hã rah'yy ka'eeh do hyb n'aa.

P'op Hagä Doo. Maadaka bah'ood ty gahëm hënh tamahũüm do hadoo jé ky sëm doo.

⁷ Ta ti hadoo do dooh tagadoo pé Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hanaa.

⁸ Pawóp hë hadoo ta ti hedoo pé sa h'yyb. H'yy kehÿÿd had'yyt hë ragabok.

⁹ Taw'ãäts hë Jesus hä h'yy ka'eeh do kes'uut doo, ky n'aa nets'ëeh doo, rah'yy kasab'ee, P'op Hagä Do matym gó raky n'aa etsä däk tanoo do hyb n'aa.

¹⁰ Taw'ãäts hë tak'ëp ma enäh do rah'yy kasab'ee rakadad'uu P'op Hagä Do an'oo wät do hyb n'aa sa hä. Jawii ts'ooh ahëej jëng do hadoo da.†

¹¹ Papÿÿj nu ganä däk bä, tak'ëp tabajuu bä, tsawyy jëng jawii. Tũũ ta ts'ooh kajäg jëng. Ahëej jëng tii bä hanäm do ta hä. Ti hadoo né hë tak'ëp ma enäh do sa hä. Sa ma hä ramoo boo nuuj jé né hë ragawatsig jëng.

¹² Ky n'aa kedëng ji, ji h'yy kaneréd bä kametyy do ji wë tana bä. Kametyy do hä ji j'aa ketsëe däk bä kä ji gadoo ji hedëb heh'äät do ta sãm hadoo, ta hä kamahän do hä P'op Hagä Do ky n'aa enooh do paah.

¹³ Kametyy do ji wë tana bä, ji tah'yyb tatug bä nesaa do ji moo wät hyb n'aa, taw'ãäts hë dooh “P'op Hagä Do ÿ tah'yyb tatuk” ji noo bä. Dooh hajaa pé P'op Hagä Do tah'yyb tatug bä nesaa do hä. P'op Hagä Do na-ãäj hë dooh ji tah'yyb tatug bä nesaa do hä.

---

† **1:10** Rakadad'uu P'op Hagä Do an'oo bä, sa ma hä rah'yyb naeh hyb n'aa, P'op Hagä Do hä naa sahõnh hë sa wë hanäng do rabahapäh hyb n'aa.

14 Nesaa do ər h'yyb karēn do ti ər tah'yyb tatuk nesaa do wē. Ɛr tawedii, tii bā ər tah'yyb maso dāk nesaa do hā.

15 Nesaa do ji moo wāt do ganyyh tii bā, nesaa do ər h'yy karēn do haj'aa. Nesaa do aee dāg bā, nesaa do kah'ũũm bā kā, tamana kān ji h'yyb tym dajēp doo.

16 Bē daaj hē bē kawad'ii manā wakān haa ỹ kamahān doo.

17 Sahōnh hē taw'āāts hē hadoo doo, baad had'op do na-āāj hē, p'op naa né hē tabana. P'op Hagä Doo, wē hā hanāng do bag pahuunh do hanaa né hē. Badāk hahỹ bag kawereem né hē paawä, P'op Hagä Do dooh tah'yy kahỹyd bā, dooh ta hā hewaap pé na-āāj hē.

18 P'op Hagä Do h'yyb dāng ər h'yyb tym tabed'ēēp hyb n'aa baad hadoo do ky n'aa me, ta karapee tsyt hē tasēew dāk do ər bahadoo hyb n'aa ta wē, sahōnh hē tapehuunh do mahang, pooj jé joom ag P'op Hagä Do wē kasēew hōm do hadoo ər bahadoo hyb n'aa.

Ji maa new'ēp do nado P'op Hagä Do kyyh ky n'aa hahỹh

19 Wakān haa ỹ kamahān doo, bē hyb n'aa matakā hahỹ hā: Taw'āāts hē sahōnh hē ji, ji nayyw hē ji maa newēē. Taw'āāts hē dooh nayyw hē ji er'ood. Taw'āāts hē dooh nayyw hē ji kawaj'āān bā.

20 Kawajāān doo, dooh baad ji hawāt do P'op Hagä Do ji hā gahēen do an'oo bā.

21 Ti hyb n'aa taw'āāts hē bē eréd hōm hesus hadoo do bē h'yyb tym gó hanāng doo. Bē eréd hōm

na-ããj hẽ nesaa do hedoo do jé pad'yyt hẽ hanäng doo. H'yy kadaduu doo me bẽ gado P'op Hagä Do kyyh bẽ h'yyb gó kan'oo däk doo. Ta ti né hẽ hajaa bẽ h'yyb tym tabed'ëep, P'op Hagä Do wẽ bẽ nu kajäk hyb n'aa.

²² Ji maa new'ëp do nado P'op Hagä Do kyyh. Taw'ãäts hẽ ji moo wät né hẽ taheer'oot doo. Ta ti maa new'ëp doo, panyyg ky nadaheeh doo, ta daaj hẽ takawadii.

²³ Hahÿ hadoo P'op Hagä Do kyyh maa new'ëp doo, tamejũũ do moo nawät doo: Aj'yy japow me kameg'ãäs do hadoo tii.

²⁴ Kameg'ãäs, ti tabahõm, ti nayyw hẽ tamabaan hõm takamegãã wät doo.

²⁵ Ta tii d' nado baad matakëe do P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do baad had'op doo, nesaa do mahñh ji ted'ëep doo. Baad tamatakä had'yyt bã, tamanabaan bã, taky dahé bã, sahõnh hẽ tamoo wät do hã P'op Hagä Do ky n'aa edeng ta hã.

²⁶ P'op Hagä Do karën doo da hawät do ted'oo doo, ta kyy tamanedug bã, ta hã hẽ takawadii tii. Daap ti ta ti P'op Hagä Do wẽ tamoo wät do ted'oo doo.

²⁷ Hahÿ ti baad hadoo do heh'äät do P'op Hagä Do er Yb gadoo do er hã: Kabarii, ÿÿnh patug tamaa wäd is do na-ããj hẽ ji t'yyd mehĩn doo, baad tanado bã sa hã. Hahÿ na-ããj hẽ P'op Hagä Do gadoo do er hã: Ji matakëe ji hã badäk hahÿ hã habong do P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh do h'yyb karën do mahñh.

2

Dooh ji asëew bã ji gadoo do sa mahang ky n'aa

hahỹỹh

¹ Wakān haa, Jesus Kristo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do hã, tak'ëp ji weh'ëeh do hã bë h'yy ka'eeh do hyb n'aa, bë asëew manä bë gadoo do sa mahang.

²⁻³ Hahỹỹ d' ÿ hanäng pé tii: Aj'yy ta moo heen n'aa k'ãäts tög gabarëeh do moo däk doo, saroor ky n'aa gebah do dadäk do bë kahet'aa bä takajaa bä, baad bë gado bä, banäm doo bä bë atsyid bä tabasooch hyb n'aa, tii bä aj'yy kasuud is doo, saroor säg dadäk do bë kahet'aa bä tajëe suun bä na-ãäj né hë, ti ta hã bë ky hado bä: “Nanäng bä ag'ëed däg, tüü tsym ÿ pa mabahyy häng”, bë noo bä,

⁴ dooh séd demuun bë gado bä bë wë heg'ääs doo. Tii d' bë adoo bä, bë asëew däk bë gadoo do mahang. Baad nado tii. Hyb n'aa jewyk doo, baad hadoo doo, baad nadoo do rod n'aa ky nesaa do hado däk bë tii bä.

⁵ Wakān haa ÿ kamahän doo, bë maa newë hahỹ ÿ her'oot doo: P'op Hagä Do asëew hõm badäk hahỹỹ hã habong do sa hã kas'uut doo, baad ub Jesus Kristo hã rah'yy ka'eeh hyb n'aa, P'op Hagä Do bag'ääs do karapee rabahadoo hyb n'aa, ta hã kamahän do sa hã P'op Hagä Do ky n'aa enooh do paah.

⁶ Bëe kä, bë mak'yyts kån kas'uut doo. Tak'ëp ma enäh do nado g'eeh ti bë hã rejää doo? Ti nado g'eeh ti bë ramahüüm do hyb n'aa jewyk do sa wë, bë raky n'aa tapaa hyb n'aa sa hã?

⁷ Tak'ëp ma näng do né tii, Jesus bë wahë n'aa ky n'aa etsëeh do ky n'aa rahejää doo.

⁸ Baad né hë ti bë hã, hahỹ ër Wahë N'aa ky n'aa jaw'yyk do baad bë ky dahé bä: “Makamahän a da

hadoo doo, a hã makamahã doo da.”* Ta tii da né hẽ P'op Hagä Do kyy kerih doo.

⁹ Ti hyb n'aa, ta see baad bë gado bä ta wób sa mahãnh, nesaa do bë moo boo däk. P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do bë taky n'aa ety däk tii bã, ta ky n'aa jaw'yyk do bë ky nadaheeh do hyb n'aa.

¹⁰ Hahỹ hyb n'aa ỹ wén erih ta tii: Sahõnh hẽ né hẽ paawä P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ky daheeh doo, sét ub taky nadahé bã, sahõnh hẽ P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ky nadaheeh do tabahado däk tii.

¹¹ “Aã manä ta seeh ỹm sii”† mejũũ doo, “Mada-jëëb manä a da hadoo doo”‡ ti na-ãj hẽ tamejũũ. Ti hyb n'aa, a da hadoo do madajëëb bã, a ỹm, a patug nadoo do sii naã né hẽ paawä õm, P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ky nadaheeh do mabahado däk né hẽ õm.

¹² Ta jawén bë hã da P'op Hagä Do ky däng nyy d' tabad'oo bë hã, bë ky dahé bã, bë ky nadahé bã ta ky n'aa hanäm do P'op Hagä Do wẽ ji ted'ëep doo. Ti hyb n'aa, ji bawät do hã P'op Hagä Do matakëë do hyb n'aa, bë hyb n'aa matakä bë her'oot do hã, bë babok do hã.

¹³ Hahỹ hyb n'aa ỹ wén erih ta tii: Ta wób t'yyd manehĩn doo, dooh P'op Hagä Do t'yyd mehĩn bã. Ji t'yyd mehĩn bã ta wób, dooh tii bã P'op Hagä Do ji taky n'aa ety bã. Ji tat'yyd mehĩn da.

Ji h'yy ka'eeh do metëë n'aa ky n'aa hahỹh

¹⁴ Wakãn haa, “Jesus hã ỹ h'yy ka'eeh” ji noo bã, baad hadoo do ji moo nawäd bã ji h'yy ka'eeh do

* **2:8** Rewitikos 19.18 † **2:11** Esodo 20.14, Dew-Teronom 5.18

‡ **2:11** Esodo 20.13, Dew-Teronom 5.17

metëe n'aa, daap ti ta ti ji her'oot doo. Ta ti hedoo do ji h'yy ka'eeh doo, dooh tahaja bä ji tedëeb bä P'op Hagä Do wë.

¹⁵ Tanyy bä paawä ji hÿÿj hedoo doo, ji ãnh hedoo do hahëem doo, saroor hebaan do tema bok do hyb n'aa, has'aah do na-ããj hë,

¹⁶ tii bä bë see ky hadoo bä paawä sa hä: “Ahõm kä baad ub, kahatäh, mawog nyy däg da!”, taky hadoo bä, dooh tanoo pé sa wë bedoh do sa hä, daap hë ta tii d' ta kyyh.

¹⁷ Ti hadoo né hë, jããm ub Jesus hä ji h'yy kae bä, baad hadoo do ji moo nawäd bä paawä ji h'yy ka'eeh do metëe n'aa, daap hë ti ta ti ji h'yy ka'eeh do ji hanäng doo. Dajëp do hadoo ti ta ti ji h'yy ka'eeh doo.

¹⁸ Bë see apäh ky hadoo hä ÿÿ: “Ta see Jesus hä tah'yy ka'eeh, ta see baad hadoo do moo hew'ëet doo”, näng apäh. Ta ti hä hahÿÿ d' këh ÿÿ: Mametä hä ÿÿ mahaja bä paawä Jesus hä mah'yy kaha'eeh doo, baad hadoo do mamoo nawäd do hä. Tii bä da baad hadoo do ÿ moo wät do hä ÿ metëeh a hä Jesus hä ÿ h'yy ka'eeh doo.

¹⁹ Jããm hë sét ub né hë P'op Hagä Doo, maky daheeh, mahanäng? Taw'ãäts hë né paawä ta tii, karap'aar h'yyb nesaa do na-ããj né hë rahapäh tii. Ti hadoo né hë, kajajän bong P'op Hagä Do rajeyÿm do hyb n'aa.

²⁰ H'yy gatamah do õm! Makarën ÿ metëeh a hä daap hë ta tii da ji h'yy kae bä, baad hadoo do ji h'yy ka'eeh do metëe n'aa ji moo nawäd bä?

²¹ Bë hyb n'aa newë ër wahë makû Abaraãm. P'op Hagä Do mejũũ do taky daheeh do hyb n'aa né hë Abaraãm baad tabahado däk paa P'op Hagä Do

matym gó, ta t'aah Isak taban'oo däk noo gó P'op Hagä Do hä tabajuu hyb n'aa paawä.

²² Mahyb n'aa newë, baad P'op Hagä Do hä Abaraãm h'yy ka'eeh do hyb n'aa taky daheeh na-ãj hë P'op Hagä Do mejũ doo. P'op Hagä Do mejũ do tamoo wät do hyb n'aa, heh'äät däg tah'yy ka'eeh doo.

²³ Hahÿ da P'op Hagä Do kyy kerih do paa hä: “Abaraãm ky dahé kån Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo. Taky daheeh do hyb n'aa né kã m', baad tawén hado däk P'op Hagä Do matym gó.”[§] Abaraãm moo wät do hä, taky daheeh do hä, te hub né hë ta ti kerih do kametä däk. P'op Hagä Do najiis ramaneëj kån Abaraãm.

²⁴ Wyt ta maab hë: P'op Hagä Do karën do ji moo wät do hyb n'aa na-ãj hë baad däg ji h'yyb tym P'op Hagä Do matym gó. Jããm hë ji h'yy ka'eeh do hyb n'aa had'yyt nado.**

²⁵ Ti hadoo Rahab häd näng do hä, ÿÿnh pooj jé hajök do sii heÿÿh doo. Tamoo wät do hyb n'aa baad tawén hado däk P'op Hagä Do matym gó, sa panang beg'ãas do ta tób bã tagadoo do hyb n'aa, ta tyw n'aa see tametëeh hyb n'aa kã kejën doo gó rabahõm hyb n'aa.

²⁶ Ji h'yyb tym tamaa wäd bã ji dajëp. Ti hadoo ji h'yy ka'eeh do hä. Baad hadoo do ji moo wät do

---

§ 2:23 Genesis 15.6   **** 2:24** Dooh Tsijaag ma met'ëëg bã jããm hë baad hadoo do ji moo wät do hyb n'aa baad ji hado däk P'op Hagä Do matym gó. Hahÿ ti Tsijaag hanäng péh: Heh'äät tado bã ji h'yy ka'eeh doo, tii bã baad hadoo do P'op Hagä Do karën do ji moo wät. Jé P'op Hagä Do ji hä karën do ky nadaheeh doo, dooh tah'yy kae bã heh'äät. 2.26 hä Tsijaag ji tamaher'oot nyy d' tahanäng péh.

badoo bä ji hã, dajëp do hadoo tii bä ji h'yy ka'eeh doo.

3

Ji nooh, ji nag'aad ky n'aa hahÿÿh

¹ Wakãh haa, bë hapäh hahÿÿh: Ta wób bahãnh P'op Hagä Do ky n'aa etyy da ta ky n'aa ma mehetëk do sa hã.* Ti bahãnh taky n'aa etyy do hyb n'aa ta kyyh ma mehetëk do sa hã, taw'ãäts hë dooh hajök bë mahang karën do ta ky n'aa ma mehetëk rabahadoo hyb n'aa.

² Sahõnh hë ëër, ër bes'õõs hajõng. Hÿÿ kä, aj'yy taher'oot do hã nes'õõs doo, baad had'op do tii. Tahajaa sahõnh hë nesaa do mahãnh baad takanä bä.

³ Ta meduug n'aa ji dadäg bä kawaaro noo hã ji raky daheeh do heen n'aa, ji hajaa ji medug bä ta hã sahõnh hë. ⁴ Marakate na-ããj né hë. Aee né paawä, tak'ëp tabahëm do mahũũm né paawä, ta poo wõj n'aa mahũũm rakarën hënh ta du wõd n'aa me, nad'ëed its né paawä ta tii.

⁵ Ti hadoo ji nag'aad hã. Nad'ëed its né paawä ji nag'aad, kasab'ee hajõng tahajaa. Bë hyb n'aa newë hahÿÿh: Hëej baeh do ahõng, nad'ëed its né paawä ta hõõ du n'aa doo.

⁶ Tëëg hõõ hadoo ji nooh, ji nag'aad. Séd dó nesaa do ta hanaa. Ji nag'aad ji mer'oot do hanaa né hë hesus do hadoo sahõnh hë ji hã, ji her'oot do hyb n'aa. Nesaa do ji nag'aad her'oot do hanaa, ji karehejäã do sahõnh hë. Tii d' had'yyt hë ji gawät.

---

* **3:1** Ta wób bahãnh P'op Hagä Do wén gahëen ta ky n'aa ma mehetëk hedoo do sa hã, baad ta kyyh rabahapäh do hyb n'aa.

Ji madajep né hē ta tii da. Tēeg hōō tabanesaa do hanäng doo hēnh naa tagahōō do hadoo ji nag'aad.

⁷ Sahōnh badäk hahÿ babo n'aa hēej hā habong doo, tame habong doo, taw'ēed sii hē ji hajaa ji met'ēeg bä. Pooj jé rahaja däk tii, da hē na-āāj né hē.

⁸ Ta ti ji haja né hē paawä, ji nag'aad, ji mer'oot doo me, dooh hajaa pé tamet'ēeg bä, dooh hajaa pé tamedug bä. Nesaa do ta ti ji nag'aad. Dooh ji haja bä ta hā. Tawäd had'yyt hē. P'yym mahÿÿnh do hadoo ji dahej'ēep do hadoo ta hanaa.

⁹ Ta tii me ji j'aa etsē Tak'ep Hyb N'aa Jawyk Doo, er Yb. Ta tii me na-āāj hē ji ky n'aa wasee ji da hadoo do P'op Hagä Do pahuunh do ta da hadoo doo.

¹⁰ Sét né hē ji noo me naa ti tamanyyh ji j'aa etsē do ky n'aa, ji ky n'aa wasee do ky n'aa na-āāj hē. Dooh taw'āäts hē tado bä ta ti wakän haa.

¹¹ K'ääts gó naa naeng ganyyh doo, dooh séd demuun naeng ganä bä ty ganäm doo, naeng ty gasus do na-āāj hē.

¹² Wakän haa, joom dooh ta ag kawereem bä. Dooh wiigo häd näng do joom eag bä oriib häd näng do ag. Dooh uwa tyd hā taganä bä wiigo häd näng do ag. Dooh na-āāj hē naeng ty ganäm doo bä naa ty gasus do taganä bä.†

Ji hajaa do heh'äät do ky n'aa hahÿÿh

¹³ Bē mahang P'op Hagä Do ji hā karēn do tahapäh ted'oo doo, ta tii hā tah'yy ganäng ted'oo doo, taw'āäts hē baad tabawät do hā tametēeh ta tii. Taw'āäts hē kanasab'ee doo gó baad hadoo do

† **3:12** Ti hadoo ji nag'aad hā. Taw'āäts hē jããm hē baad hadoo do ji er'oot!

tamoo wät. P'op Hagä Do karën do hapäh doo, dooh takasabé bä.

¹⁴ Hÿÿ kä, tak'ëp bë h'yy kajewëets bä, ta wób sa bahãnh had'yyt bä bë karën bä bë h'yy kajäg bä, bë h'yy kasabé manä bë hajaa bë ed'oo do hã. Ta tii d' bë adoo bä, dooh baad hadoo do bë ky dahé wäd bä.

¹⁵ Ta ti hedoo pé ji hajaa doo, dooh hÿ pong jé naa tado bä. Badäk hahÿÿ bä naa tii. Nesaa Do Yb hanaa.

¹⁶ Ji hyb n'aa jewës do bawät bä, ji karën do sa bahãnh ji bawät do bawät bä, ta tii bä ky ked'aak doo, ta tii bä kaj'õök do bawät. Ta tii bä sahõnh hë nesaa do moo kahew'ëët do ji baw'yyt.

¹⁷ Ji hajaa do hÿ pong jé hana doo, ta ti anoo ji hã baad had'op do ji h'yyb tym. H'yyb nyyw gó ji bawät sahõnh hë sa wë tan'oo bä tii. Dooh h'yy gaëj me ta wób ji gado tan'oo bä. Ta wób her'oot do baad ji maa newëë ta ti an'oo bä. Ta wób ji t'yyd mehĩn had'yyt hë, baad hadoo do ji moo wäd had'yyt hë ta wób hã tan'oo bä. Séd gó ji gadoo ta wób tan'oo bä. Dooh ji h'yyb ji jejën bä tan'oo bä na-ããj né hë.

¹⁸ H'yyb nyyw gó ta wób sa da hadoo do wë rababok hanoo doo, h'yyb nyyw gó tabejoom do hadoo baad hadoo do sa h'yyb tym gó. P'op Hagä Do gen'aak doo da rababok tii kä.

4

Badäk hahÿ kamahän doo, P'op Hagä Do majĩ hado däk tii, ky n'aa hahÿÿh

¹ N'yy hënh naa ti bë mahang bë kamaj'ĩ doo, bë kaj'õök doo? Baad nadoo do bë h'yyb karën do naa

né tii. Baad nadoo do bë h'yyb karën do bë hã hë takamajĩĩ.

² Ti anäng tak'ëp bë h'yyb karën doo. Dooh bë gado bä. Bë ganadoo do hyb n'aa, bë daj'ëëp bë da hadoo doo.* Bë h'yy kajew'ëës ta wób ma hã. Dooh bë haja bä bë gado bä, ti hyb n'aa bë kaj'õök, bë kamajĩĩ. Bë wén ganadoo bë karën doo, bë netsëë do hyb n'aa P'op Hagä Do hã.

³ P'op Hagä Do hã bë betsëë bä, P'op Hagä Do nanoo bë hã baad hyb n'aa nado bë etsëë do hyb n'aa. Bë hã hë had'yyt hë bë karën bë ahänh bë etsëë doo.

⁴ Ýñh ta patug wadii doo, h'yyb rejãã do hadoo bëeh! P'op Hagä Do heréd hõm do bëeh. Dooh bë hapëë bä g'eeh, badäk hahỹỹ hã hanäng do kamahän doo, P'op Hagä Do majĩĩ hado däk tii? Jé karën pé takamahän bä badäk hahỹỹ hã habong do P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh do rakamahän doo, P'op Hagä Do majĩĩ tabahado däk.

⁵ Daap hë bë ed'oo g'eeh hahỹ P'op Hagä Do kyy kerih doo? “P'op Hagä Do kamahän, tahyb n'aa jewës ër h'yyb tym ër hã tanoo doo. Takarën ta hã ub had'yyt ji h'yyb däk.”

⁶ Tii d' tado né paawä, ta bahänh P'op Hagä Do ër tamasa ër tat'yyd mehĩĩn do hyb n'aa. Ti hyb n'aa hahỹỹ da takerih ta kyy kerih doo gó: “P'op Hagä Do hyb n'aa wareem kasab'ee do hã. P'op Hagä Do t'yyd mehĩĩn kadad'uu doo, P'op Hagä Do ky enyym sa hã”,† näng kerih do hã.

---

* **4:2** Hahỹỹ da 1 Jowäw 3.15 hã takerii däk: “Ta wakään wë h'yy gaëënh doo, dahej'ëëp do hadoo ti P'op Hagä Do matym gó.” Ji h'yyb gó ti tii. † **4:6** Proweh-Bijos 3.34

⁷ Ti hyb n'aa taw'ãäts hē P'op Hagä Do mejũũ do bë ky dahé had'yyt hē. Taw'ãäts hē bë kahejój Dijab‡ wē, tii bä da wajaah bë mahãnh.

⁸ Taw'ãäts hē P'op Hagä Do wē bë h'yy katahã, tii bä da bë wē takatahỹỹ na-ãäj né hē. Bëëh, nesaa do moo heb'ooh doo, bë eréd nesaa doo. Bëëh, h'yy kes'eenh doo, bë enyyw bë h'yyb tym P'op Hagä Do wē. §

⁹ Taw'ãäts hē bë t'yyd kamehĩĩn, bë h'yy gabedo booh, bë aód ta see hã bë h'yyb padëek do hyb n'aa. Bë kawewaw manäh! Taw'ãäts hē bë h'yy ketón bë mo haj'aa hã. Bë tsebee manäh! Taw'ãäts hē bë hyb n'aa tón.

¹⁰ Taw'ãäts hē bë kadad'uu P'op Hagä Do wē, tii bä da bë taweh'ëëh.

¹¹ Wakãn haa, bë ky n'aa rejã manä ta wób. Ta da hadoo do ky n'aa rejãã doo, ta da hadoo do ky n'aa etyy doo, P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do taky n'aa rejãã tii, P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do taky n'aa etyy tii.** P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do maky n'aa ety bä, ta ky n'aa jaw'yyk do ky daheeh do nado òm tii bä. Hyb n'aa jawyk do baad hadoo doo, baad nadoo do rod n'aa a daaj hē tii bä mabanoo a hã.

¹² Jããm hē sét ub ti ta ky n'aa jaw'yyk do hanoo

---

‡ **4:7** Gereg kyy me ramaneëënh Nesaa Do Yb, Dijab. “Ji taky n'aa tapa had'yyt doo”, tahanäng pé ti Dijab. § **4:8** Rawén h'yy kes'eenh, séd demuun rakarën do hyb n'aa paawä rakamahãn badäk hahỹỹ bä hanäng doo, P'op Hagä Do na-ãäj hē. ** **4:11** Hahỹỹ da P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ji da hadoo do ky n'aa hã: “Makamahãn a da hadoo doo, a hã makamahãn do hadoo”, näng. Ji da hadoo do ji ky n'aa ety bä, dooh ji da hadoo do ji kamahãn bä. Ti hyb n'aa ta tii da Tsijaag wén erii wät.

doo, baad hadoo doo, baad nadoo do ky n'aa rod. Ti né ti hajaa ji ted'ëep, ti né ti hajaa ji tarejãã. Õm nado. Jaa õm a hã pé a da hadoo do maky n'aa ety bã?

Dooh ji hã hẽ ji h'yy kasabé bã do ky n'aa hahỹỹh

¹³ Bẽ maa newẽ hahỹỹ da her'oot doo: “Ãã d' ah'ũũm, jati ãã bahõm panang hẽnh. Sét ta baab ãã tab'ëes t'ĩĩ hẽnh ãã es'ëem ãã dajëer enäh hyb n'aa.”

¹⁴ Ta tii da bẽ h'yyb, ta tii d' bẽ baher'oot, dooh bẽ hapëe bã h'ëed hado jat'iip hadoo. Ny hadoo bẽeh, badäk hahỹỹ hã bẽ babok bã? Wanakud hadoo bẽeh. Kanahên d'os hẽ taganyyh, ti tadawuh.

¹⁵ Ti hyb n'aa taw'ããts hẽ hahỹỹ da paawä bẽ kyyh: “Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do karên bã ãã baboknä, ãã hyb n'aa newëe do ãã moo bok tii bã.”

¹⁶ Tii d' nado paawä bẽ h'yyb da hẽ. Bẽ bad'oo do hã bẽ h'yy kasab'ee. Nas'aa ta ti ji h'yy kasab'ee doo!

¹⁷ Ti hyb n'aa, hajaa do baad hadoo do moo wät doo, tamoo nawäd bã, nesaa do tamoo wäd däk P'op Hagä Do matym gó.

5

Tak'ëp ma näng do tamaher'oot do ky n'aa hahỹỹh

¹ Bẽ maa newẽ, tak'ëp ma näng doo! Bẽ aód, bẽ awaaw nesaa do ta jawén bẽ wẽ takajäk do hyb n'aa da.

² Karejã däk bẽ ma. Kamera rejã däk bẽ saroor.

³ Hetõd däk bẽ wẽ hanäng do k'ããts tæg gabarëeh doo, k'ããts tæg hawak doo. Ta ti hetõt do bẽ da taky

n'aa tapaa hadoo P'op Hagä Do matym gó.* Hetõt do bë da taju toonh, tēeg hõõ hado däk. Bë bata däk bë ma, edaa däg né hë paawä badäk hahÿ gawatsik doo.

⁴ Doo paa bë epaag hõm bä moo bok do bë joom hã. Bë maa newë da! Ta sãm bë nepaag hõm do eëej had'yyt hë hadoo bë hã ky n'aa tapaa do ky n'aa P'op Hagä Do matym gó. Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Doo, Sahõnh hë Haj'ap Doo, maa napëë wät bë wë moo bok do sa kyyh.

⁵ Sahõnh hë hanäm do jawén, ky n'aa gebah do jawén bë baboo bong badäk hahÿÿ hã bë baboo bong noo gó. Sahõnh hë bë h'yyb karën do jawén bë baboo bok. Booj yb hepuh do ji tä ji daj'ëep do hado däk bëeh. Tak'ëp da P'op Hagä Do rejãã da bë hÿÿ kä.

⁶ Baad habok do wób bë ky n'aa ety däk nesaa doo me, bë neboh bëeh, dooh né paawä rahejooj bã bë wë.

Ji h'yy ganajëng do ky n'aa hahÿÿh

⁷ Bëeh, wakãn haa, taw'ãäts hë bë h'yy gejë hõm manä Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do p'aa hënh tabahyng do bë gada do hã. Bë hyb n'aa newë nyy da joom hejóm do tagada ta joom ag baad hadoo doo. H'yy ganajëng doo gó tagada naëng hedoos do ta joom heduu n'aa.

⁸ Taw'ãäts hë bë na-ããj hë tii da bë bad'oo. Taw'ãäts hë h'yyb jawyg gó bë gadoo baad nadoo

---

* **5:3** Rabaa esïih do hyb n'aa sa ma, jããm hë sa hã hë rakarën rabah'ëenh do hyb n'aa sa ma karejä däk. Ta tii me ramasa paawä bedoh do sa hã. Sa hã hë rah'ëenh do hyb n'aa sa hã P'op Hagä Do an'oo däk doo, baad nadoo do P'op Hagä Do ky n'aa ety da sa hã.

do bë ahoop doo. Taw'ääts hē bë h'yy gejë hōm manäh, edaa däk do hyb n'aa Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kajaa doo.

⁹ Wakān haa, bë ky n'aa hajëew manä bë da hadoo doo, bë Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do ky n'aa netyy hyb n'aa. Edaa däk takajaa ji ky n'aa etyy n'aa.

¹⁰ Wakān haa, bë hyb n'aa newë P'op Hagä Do ky n'aa rod p'ooj ub habong doo, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kyy gó her'oot do paah. Bë hyb n'aa newë nyy da h'yyb jawyk doo me rababok rarahejä né hē paawä sa hä. Taw'ääts hē rababok doo da bë babok.

¹¹ Bë maa newë! Äã hä pé P'op Hagä Do ky n'aa edëng ta hä h'yy kanerét doo, rahob né paawä baad nadoo doo. Bë ky n'aa napäh Jóh h'yy kanerét doo, nesaa né hē paawä ta hä adäng. Bë ky n'aa napäh né kä nyy da P'op Hagä Do bad'oo ta hä tagadëeg ub kä.† Tak'ëp P'op Hagä Do ky enyym. Baad ji tat'yud mehīn.

¹² Sahōnh hē bahānh hahỹ bë ỹ maher'oot wakān haa: Bë ky dëe manä P'op Hagä Do häd gó. Bë ky dëe manä badäk hahỹỹ hä hanäng do sa häd gó, ta see häd gó na-ääj hē. “Ỹỹ” bë noo bä, “ỹỹ” né hē bë h'yyb gó. “Dooh” bë noo bä, “dooh” né bë h'yyb gó. Jääm ti ji kyyh. Dooh hyb n'aa ji ky däng

---

† **5:11** Sahōnh hē Jóh taah dejëp, sahōnh hē ta ma paa dooh wäd, Nesaa Do Yb mo haj'aa tametyy hyb n'aa, P'op Hagä Do hä tah'yy keréd hōm hyb n'aa paawä. Dooh Jóh hyb n'aa eréd bä P'op Hagä Doo, hajōng nesaa do tahob né paawä. Tii bä kä, tametyy do bahëej jëng bä kä, P'op Hagä Do banoo ta hä ta taah jawén buuj. Ta bahānh P'op Hagä Do banoo ta hä ta ma.

péh. Taw'ãäts hē tii d' had'yyt né hē bë kyyh, bë P'op Hagä Do ky n'aa ety mahänh.

¹³ Baad nadoo do awäd bä bë see wë, taw'ãäts hē taky n'aa etsëë P'op Hagä Do hä. Bë mahang tsebë péh, taw'ãäts hē P'op Hagä Do tama ejäm taj'aa etsë do ky n'aa.

¹⁴ Bë see nahëë nyy bä, taw'ãäts hē Jesus hä h'yy ka'eeh do sa wahë n'aa tats'yyt ta wë, raky n'aa etsëë hyb n'aa ta hä, ta syyj me rahawuuk hyb n'aa ta hä Jesus Kristo, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kyy gó.

¹⁵ Ahub däk da nahëë näng do paa kä, ji h'yy ka'eeh doo me ji ky n'aa etsëë do an'oo bä. Baad tabawät da p'aa hënh Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do an'oo bä ta hä. Nesaa do nahëë näng do paa moo wäd wäd bä paah, P'op Hagä Do mabaan hõm da ti ta hä.

¹⁶ Ti hyb n'aa, bë kawoow ta wób sa hä nesaa do bë moo boo bok doo, bë ky n'aa ets'ëë bë da hadoo doo, tii bä bë bahub däg kän. Tak'ëp tabahejoonh P'op Hagä Do karën doo da hawät do etsëë doo, tak'ëp tabahajaa.

¹⁷ Bë hyb n'aa newë Eriij häd näng doo. Èr hadoo né paa tii. Tak'ëp taky n'aa etsëë paa naëng nadoos hyb n'aa. Ti m' tamawoob hē ta baab sét ta bód tanadots wät taky n'aa etsëë do haj'aa.

¹⁸ P'aa hënh taky n'aa etsëë tabadoos hyb n'aa kä, ti m' naëng badots kän p'aa hënh, sa joom ganyyh p'aa hënh, tabeag kän.

¹⁹ Wakän haa, baad hadoo do ky n'aa bë see eréd hõm bä, ta see mana bä p'aa hënh baad hadoo do wë,

²⁰ hahỹ ỹ karẽn ta ti hadoo do hapäh: Nesaa do moo hew'ëet do h'yy kawapëen hanoo doo, tabed'ëep ta ti h'yyb, banesaa hënh tanahõm hyb n'aa. Hajõng nesaa do ta ti moo wäd wät do kamabaan hõm tan'oo bä. Jããm hẽ kã.

Pop Hagä Do Panyyg Hanäm Do Hahÿÿh
The New Testament in the Nadëb language of Brazil
(BR:mbj:Nadëb)

O Novo Testamento na língua Nadëb do Brasil

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nadëb (Nadëb)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nadëb

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
c5681c4e-55f8-5b64-badf-af07c5e28afc